

6. 2. DOPRAVNĚ URBANISTICKÉ VAZBY

Přílohou této kapitoly je grafická část / Výkres č. 1 Urbanistické vazby.

Dobře fungující a danému prostředí citlivě řešená doprava je jedním ze základních prvků komplexního rozvoje šetrného cestovního ruchu. Vlivem růstu automobilizace a růstu standardu trávení volného času vzrůstá význam rekreační dopravy. Pro rekreační dopravu je stále ještě typická její individuálnost. Vzhledem k dopravně urbanistickým danostem řešeného území nelze ale nárůst individuální dopravy, co do objemu, řešit nárůstem potřebné infrastruktury, ale je třeba zaměřit řešení na přerozdělení dopravního objemu ve prospěch hromadné dopravy. Úkolem dopravního plánování v oblasti rozvoje Jizerských hor musí být zpřístupnění rekreačních prostorů řešením v kombinaci a s nabídkou aktivit ve vazbě na hromadné formy dopravy.

6. 2. 1. NÁSTUPNÍ PROSTORY

Hlavními nástupními prostory do Jizerských hor jsou:

- ze západu a jihozápadu Liberec a Jablonec n/N - resp. Bedřichov a Janov nad Nisou
- z jihovýchodu Kořenov a Polubný, resp. Jizerka/Mořina
- zvláštní postavení má Smědava, jako výchozí a záchytný bod pro dálkovou zimní a letní turistiku

Významnými nástupními prostory jsou:

- ze severu Hejnice - Ferdinandov
- z jihu Josefův Důl
- ze severozápadu Oldřichovské sedlo - Mníšek

Ostatními nástupními prostory jsou:

- Nové město pod Smrkem
- Bílý Potok pod Smrkem
- Lučany - Maxov
- Smržovka - Jiřetín
- Albrechtice - Desná – Tanvald
- Desná - Souš

6. 2. 2. DOPRAVNÍ DOSTUPNOST A OBSLUŽNOST JIZERSKÝCH HOR

Silniční síť

Dopravní obsluha Libereckého kraje a Jizerských hor z českého vnitrozemí, Saska a Dolnoslezského Vojvodství se zlepšuje postupným rozvojem silniční sítě. Dominantní postavení mají v obvodovém území Chráněné krajinné oblasti silnice I. třídy I/13, I/14, I/10. Z pohledu republikového napojení Jizerských hor má dominantní postavení silnice I/35 a I/10. Přeložka silnice I/14 v úseku Liberec - Jablonec n/N a přeložka silnice I/13 v úseku Stráž n/N – Děčichov nebudou mít na charakteristiky dopravní dostupnosti Jizerských hor zásadní vliv.

Z hlediska dopravně urbanistické funkce je možné komunikace roztrždit na

- vnější páteřní
- připojovací obslužné
- vnitřní obslužné
- místní spojovací - ostatní

Obvod západ – sever:

- Silnice I/13 tanguje území po západním obvodu v úseku Liberec – Frýdlant v Čechách.

Na ni navazuje silnice II/290 údolím Smědé s propojením téměř všech nástupních bodů do Jizerských hor ze severní strany. Na jih pokračuje tato silnice z Bílého Potoka, překračuje východní část Jizerských hor a v Desné se napojuje na silnici I/14. Úsek Smědava – Souš je v zimě neprůjezdný z důvodu ochrany vodní nádrže Souš.

- Nejsevernější část území tanguje v prostoru Nového Města pod Smrkem silnice II/291, která přechází přes hraniční přechod Nové město pod Smrkem – Czerniawa Zdrój do Polska a dále silnicemi č. 361 a č. 362 do Szklarske Poreby.

Obvod jih:

- Obce Jizerských hor jsou z jižní strany přístupné sítí silnic III. třídy, které napojuje silnice I/14 v úseku Liberec – Jablonec n/N - Tanvald - Kořenov. V Tanvaldě na I/14 navazuje od Prahy silnice I/10 – E65, která pokračuje přes Harrachov – Jakuszyce do Polska.
- Rozhodující pro připojení oblasti Jizerských hor na Prahu a základní silniční síť České republiky má rychlostní silnice R/10 a R35 včetně silnice I/65 od Jablonce n/N a městské sítě v Liberci.
- Pro připojení oblasti Jizerských hor na Děčín a Ústí nad Labem a na Sasko v Německu jsou: Silnice I/13 Děčín – Chrastava – Liberec – Mníšek – Habartice / Zawidów (státní hranice s Polskem) a silnice I/35 Liberec – Chrastava – Hrádek n/N / Porajów (státní hranice s Německem).

Největší problémy dopravy v řešené oblasti souvisejí se vzrůstající sportovně rekreační návštěvností Jizerských hor. Problémy jsou způsobeny jednak nárazovostí, kdy špičkové dopravní nároky často mnohonásobně převyšují kapacity dopravní sítě a kapacity parkovišť, v zimním období se navíc přiřazují obtížné klimatické podmínky. Podstatnou část problémů bude nutno/možno řešit organizačními a provozně technickými opatřeními. Částečná řešení umožní investiční opatření, tj. dobudování parkovišť a dílčí rekonstrukce komunikací. Struktura silniční sítě v Jizerských horách je v podstatě stabilizovaná.

Doprava v klidu

V oblasti cestovního ruchu obvykle platí, že přibližně dvě třetiny návštěvníků a turistů přijíždějí osobními automobily (*cit Program rozvoje Libereckého kraje*). Z tohoto důvodu jsou situování a kapacita záchytných parkovišť v nástupních bodech velmi důležitými faktory. Ve sledovaném území byly vlastním průzkumem zjištěny parkoviště (P) a plochy tolerovaného/možného odstavení vozidel (S):

Plochy parkovišť v hlavních nástupních prostorech:

- Bedřichov - na Maliníku 117 stání
- ústřední 250 stání
- Janov nad Nisou - Hrabětice u kapličky cca 90/100 míst (v zimě 120)
- u chaty Arnika cca 90 stání
- Smědava - vyhrazené/placené parkoviště, cca 35 stání
(+ rezerva pro zimu manipulační plocha vedle parkoviště)
- Jizerka / Mořina - vyhrazené/placené parkoviště, cca 120 stání, v zimě max. 150
(dle obsluhy v létě neobsazeno, v zimě max. využití)

Plochy parkovišť ve významných a ostatních nástupních prostorech:

- Hejnice - vyhrazené parkoviště v parku před chrámem, 20 stání
- parkování po obvodu náměstí cca 80 stání
- Lázně Libverda - u lázeňského areálu cca 75 stání
- placené u lázeňského areálu cca 40 stání
- u Obřího sudu cca 30 stání
- Nové město p/S - naproti závodu textilana cca 40 stání
- u autokempu cca 40 stání
- Raspenava - parkoviště u kempu cca 50 stání

- osada Desná - Souš - vyhrazené parkoviště u tzv. „Soušského mlýna“, cca 30 stání
- osada Desná - Černá Říčka - 25 stání
- 30 stání u vleků
- Albrechtice v JH - areál Špičák I - 130 stání
- areál Špičák II - 150 stání
- za poštou - cca 25 stání
- Smržovka - na náměstí před OÚ cca 100 stání
- Paseky nad Jizerou - kapacitní parkoviště u Ski areálu

Plochy možného/ tolerovaného odstavování vozidel v nástupních prostorech:

- Oldřichovské sedlo - cca 25 stání
- Nové město pod Smrkem - plocha vedle parkoviště cca 100 stání
- Raspenava – plocha vedle obchodu smíšeného zboží cca 30 stání
- Ferdinandov – cca 10 stání u můstku přes Štolpich
- Albrechtice u Frýdlantu – na sedle u motorestu - kapacitní
- Albrechtice v Jizerských horách – parkoviště u pošty
- Josefův Důl - na konci obce cca 50 stání u vleků
- (placené P u hotelu Perla/Jizery 27 stání)
- Lučany n/N - u koupaliště - cca 100 stání, rezerva u pily
- Horní Polubný - vedle kostela cca 40 stání
- Kořenov - před nádražím ČD cca 30 stání
- Příchovice/Rejdice - veřejných ploch nedostatek, pouze vyhrazené plochy (k penzionům)
- plocha u kravína
- plocha před hotelem Příchovice cca 25/30 míst

Na polském území:

- Jakuszyce - u lyžařského střediska
- Swieradow Zdroj - u lázní

Hraniční přechody

Silnice	Přechod	Země	Typ přechodu
I/10 (E65)	Harrachov - Jakuszyce	Polsko	P,C,M,OA,B,N
II/291	Nové Město pod Smrkem – Czerniawa Zdrój	Polsko	P,C,M,OA,B,N
MK, ÚK	Smrk - Stóg Izerski	Polsko	P,C,L
MK, ÚK	Harrachov - Polana Jakuszycka	Polsko	P,C,L
MK, ÚK	Jizerka - Orle	Polsko	P,C, L

MK - místní komunikace, cesta, ÚK - účelová komunikace

M - motocykly, OA - osobní automobily, B - autobusy,

N - nákladní automobily, P - pěší, C - cyklisté, L - lyžaři

Železniční doprava

Dostupnost Jizerských hor železniční dopravou je zajišťována regionálními tratěmi., které obsluhují obce po obvodu Jizerských hor. Jedinou tratí, která prostupuje do Jizerských hor je trať Smržovka – Josefův Důl. Zastávky jsou, až na výjimky, poměrně vzdáleny nástupním bodům do Jizerských hor. V příloze kapitoly je pro doplnění uveden přehled o frekvenci cestujících o sobotách a nedělích.

039 Frýdlant v Č – Jindřichovice p/S / regionální

zastávky: Frýdlant v Č. předměstí – Krásný les bažantnice – Krásný les – Řasnice – Řasnice
zastávka – Hajniště – Nové město p/S – Horní Řasnice – Srbská – Jindřichovice p/S

038 Raspenava – Bílý Potok p/S / regionální

zastávky: Luh p/S – Lužec p/S – Hejnice – Bílý Potok p/S

037 Liberec – Frýdlant v/Č – (Černousy) / celostátní

zastávky: Stráž n/N – Krásná Studánka – Mníšek – Oldřichov v/H – Raspenava – Frýdlant v/Č

036 Liberec – Tanvald – (Železný Brod) / regionální

zastávky: (Liberec-Rochlice – Vesec u Liberce – Vratislavice n/N – Proseč n/N – Jablonec n/N dolní nádraží) – Jablonec n/N (přestup na MHD) – Jablonec n/N-zastávka – Nová Ves n/N – Jablonecké Paseky – Lučany n/N – Smržovka – Smržovka-střed – Smržovka dolní nádraží – Tanvald zastávka – Tanvald (přestup na autobus)

035 Tanvald – Harrachov / regionální

zastávky: Desná – Dolní Polubný – Kořenov zastávka – Kořenov – Harrachov

034 Smržovka – Josefův Důl / regionální

zastávky: Jiřetín p/B – Tanvaldský Špičák – (listopad 2005) – Antonínov – Josefův Důl

Pozn.: podtržené zastávky mají význam jako nástupní body do Jizerských hor, případně jsou přestupními na autobusy do nástupních bodů do Jizerských hor.

Na polské straně Na trati Harrachov – Jakuszyce – Szklarska Poręba se nepodařilo po patnáctiletém jednání pravidelný železniční provoz obnovit. Jsou zde provozovány pouze nepravidelné nostalgické jízdy u příležitosti různých výročí, pokud to technický stav trati dovolí.

Autobusová doprava

Autobusová doprava obsluhuje téměř všechny nástupní body (viz *úvodní tabulka*), nicméně počet spojů je z ekonomických důvodů snižován, zejména o sobotách a nedělích. Dominantní význam má pravidelná autobusová doprava provozovaná na trasách Liberec - Bedřichov a zpět, Jablonec n/N - Bedřichov a zpět.

V letním období od května do října provozuje ČSAD Jablonec n/N za finančního přispění Magistrátu města Liberec cyklobusy na trase Jablonec n/N - Bedřichov - Liberec - Turnov. V roce 2004 bylo této lince vypraveno celkem 594 spojů.

K železniční stanici Kořenov zajíždí v období červen – září 2005 krkonošská autobusová turistická linka, která je vybavena na přepravu 15 cyklistických kol.

Provoz skibusu na trati Jablonec/N-Hrabětice-bedřichov-Jablonec n/N.

RegiotramNisa - záměr

Projekt Regiotram je projektem postupného splývání dopravy tramvajovými vozidly s dopravou železničními kolejovými vozidly lehké stavby v rozšířené kolejové síti MHD souměstí Liberec - Jablonec n/n a v železniční síti na traťových ramenech Liberec – Jablonec nad Nisou – Smržovka (Josefův Důl) – Tanvald, Liberec – Hrádek nad Nisou a Liberec – Raspenava (Bílý Potok pod Smrkem) – Frýdlant v Čechách (Jindřichovice pod Smrkem)..

Traťové rameno Liberec – Jablonec nad Nisou – Tanvald je uvažováno k plnému využití pro osobní dopravu v intencích projektu dopravního systému Regiotram, traťová ramena Liberec – Zittau (SRN) a Liberec – Frýdlant v Čechách jsou uvažována pro smíšený provoz kolejových vozidel lehké stavby systému REGIOTRAM a běžného železničního provozu, traťová ramena Liberec – Turnov a Liberec – Česká Lípa pro běžný železniční provoz.

Pro dopravní obslužnost Jizerských hor může Projekt Regiotram přinést nové impulsy v kombinaci individuální a hromadné dopravy. Zejména by bylo možno počítat se zvýšením atraktivity nástupních

prostorů Kořenov – Polubný, Hejnice – Ferdinandov, Josefův Důl, Smržovka – Jiřetín, Lučany n/N – Maxov, Albrechtice v JH – Desná – Tanvald.

Zvýšení atraktivity nástupních prostorů Bedřichov a Janov n/N v součinnosti s projektem Regiotram je závislé na koncepci návazných systémů hromadné dopravy.

Cyklistická a pěší doprava - viz kapitola 6. 4. Sportovně rekreační aktivity.

ZÁVĚRY . OKRUHY PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ . DOPORUČENÍ

- Největší problémy dopravy v řešené oblasti souvisejí se vzrůstající sportovně rekreační návštěvností Jizerských hor. Problémy jsou způsobeny jednak nárazovostí (polodenní a jednodenní návštěvnost, víkendové špičky), kdy špičkové dopravní nároky často mnohonásobně převyšují kapacity dopravní sítě a kapacity parkovišť. V zimním období se navíc přiřazují obtížné klimatické podmínky.
- Struktura silniční sítě v Jizerských horách je v podstatě stabilizovaná. Podstatnou část problémů bude nutno/možno řešit organizačními a provozně technickými opatřeními. Částečná řešení umožní investiční opatření, tj. dobudování parkovišť a dílčí rekonstrukce komunikací.
- Dobře fungující a k danému prostředí citlivě řešená doprava je jedním ze základních prvků komplexního rozvoje šetrného cestovního ruchu. Vlivem růstu automobilizace a růstu standardu trávení volného času vzrůstá význam rekreační dopravy.
- Stále ještě typická pro rekreační dopravu je její individuálnost.
- Vzhledem k dopravně urbanistickým danostem řešeného území nelze ale nárůst individuální dopravy řešit nárůstem potřebné infrastruktury, co do objemu, ale je třeba zaměřit řešení na přerozdělení dopravního objemu ve prospěch hromadné dopravy.
- Úkolem dopravního plánování v oblasti rozvoje Jizerských hor musí být zpřístupnění a řešení rekreačních prostorů (vymezení viz kapitola 6.1. Urbanistický potenciál) v kombinaci s nabídkou aktivit ve vazbě na hromadné formy dopravy.
- Přitažlivost centrálního prostoru Jizerských hor je svojí hodnotou tak výrazná, že ji nelze radikálně snížit. Je třeba zaměřit pozornost na návrh opatření, která nebudou zvyšovat kapacity stávajících nástupních míst. Je třeba zaměřit pozornost na nabídku ostatních rekreačních prostorů a využití ostatních nástupních míst.
- Parkování a odstavování automobilů v Jizerských horách je paralelním procesem s provozem dopravy. Bez dostatečných parkovacích ploch oddělených od vozovek komunikací dochází k závažným poruchám dopravního provozu a k obtížně řešitelným kolizím. Zimní období závažnost těchto situací ještě zvyšují.
- Síť komunikací musí a může být dimenzována pouze na provoz dopravy. Potřebné plochy, resp. prostory pro parkování a odstavování, musí korespondovat s počty automobilů, které v dané lokalitě nárokují potřebu parkování nebo odstavení. Uspokojení nároků na parkování nebo odstavení automobilu a forma jeho řešení není pouze problémem územním a stavebním, ale prioritním zájmem veřejným.
- Zabezpečení náležitého parkování a odstavování automobilu nelze řešit bez jisté formy spoluúčasti vlastníka a uživatele. Lze rozlišit následující kategorie parkování:
 - parkování u významných cílů v oblasti sportu a rekreace (zejména lyžařské areály a nástupní místa na lyžařskou magistrálu)
 - parkování v Liberci a Jablonci nad Nisou a využití veřejné hromadné dopravy
 - parkování a odstavování v plochách obytné zástavby, resp. u penzionů a dalších ubytovacích kapacit.

Použité podklady:

- Vlastní průzkum parkování v terénu. Červen – srpen 2005.
- Urbanistická studie Jizerské hory. Koncept návrhu. Urbanistické středisko KPÚ Ústí nad Labem. Ing. arch. Jaromír Vejtl a kol. 1978.
- Podklady odboru dopravy Krajského úřadu Libereckého kraje. 2005.
- Program rozvoje cestovního ruchu Libereckého kraje. Analytická část. GaREP, spol. s r.o. Září 2002.

Průměrná frekvence cestujících (nástup + výstup) na zastávkách ČD v letech 2002 – 2004

(Zdroj: analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje – březen 2005)

Stanice		2002		2003		2004	
		S	N	S	N	S	N
Nové Město p/S	*	206	333	248	188	248	230
Bílý Potok p/S	*	92	62	168	60	136	111
Hejnice	*	234	268	276	199	296	253
Lužec p/S		14	11	22	11	5	12
Luh p/S		34	27	32	10	25	35
Raspenava	*	805	780	1008	805	955	843
Frýdlant v/Č	*	1009	1171	1400	1319	1321	1163
Oldřichov v Hájích		130	91	193	190	144	110
Mníšek u Liberce		86	85	97	65	117	73
Liberec	**	1963	2107	2304	2310	1221	1835
Jablonec n/N	*	791	834	842	806	804	713
Lučany n/N		87	101	87	102	92	88
Smržovka	**	1346	1013	1207	1013	1168	1019
Tanvald	**	1711	1793	1797	1698	1861	1703
Desná v JH	*	186	236	207	147	211	117
Kořenov	*	127	149	184	110	131	97
Harrachov	*	126	139	113	90	136	111
Jířetín pod Bukovou	*	318	217	313	262	304	204
Antonínov		75	35	55	46	29	55
Josefův Důl	*	403	245	320	282	305	286

* nástup a výstup ze dvou směrů

** nástupní prostory s intenzivním provozem CR

Počty cestujících za období 7/2004 a 1/2005 u dopravce ČSAD Jablonec n/N

(Zdroj: odbor dopravy Libereckého kraje)

Obec	Zastávka	Linka	Spoj	Počet
Janov	Horní Maxov u váhy	530250	6	0
			10	0
			14	0
Josefův Důl	zdrav středisko	530250	6	5
			10	3
			14	4
Jířetín p/Bukovou	Tofa	530190	1	0
			2	0
			3	9
Albrechtice v JH	pošta	530190	1	1
			2	0
			3	11
	požární zbrojnice	530190	1	12
			2	1
			3	8
Harrachov	sklárna	530030	3	88
			7	0
			11	40
			13	24
			19	36
			21	72
			23	52
	sklárna	670027	2	7
			10	2
Kořenov	Polubný - kostel	530030	7	4
			19	64
			21	44
	Polubný - kostel	530030	15	105
			3	12
			11	40
			13	260
			23	16
	Motorest	540701	1	3
			3	6
	Motorest	670027	2	5
			10	3